

**Verkondiging in de Sint Jansbasiliek,
Openbaring des Heren, 5 januari 2025.¹**

Matteüs vertelt ons vandaag dat heel de stad Jeruzalem nog geen idee had van wat er even verderop in Bethlehem was gebeurd. De geboorte van Jezus was volkomen aan hen voorbij gegaan.

Herodes in zijn burcht, zwaar beveiligd.

De hogepriesters en schriftgeleerden in het tempelcomplex.

De grote mensenwereld van politiek en godsdienst is helemaal niet met dat eenvoudige gebeuren in Bethleem bezig: een kind geboren in armoedige omstandigheden.

De machtigen van staat en tempel hebben geen idee.

Zij houden hun recepties, nippen om zo te zeggen aan hun witte wijn, verschalken de hapjes, wisselen hun successen uit, verzwijgen hun mislukkingen en houden alles zoals het was.

¹ Jesaja 60, 1 - 6; Efeziërs 3, 2 - 3a. 5 - 6; Matteüs 2, 1 - 12

Zij hebben geen idee van die geboren koning, zijn moeder en Jozef in hun stal, schuilend onder de sterren, alleen bezocht door de herders op de velden, die wél een nieuw lied hebben gehoord.

De autoriteiten worden wakker geschud door mensen van buiten, vreemdelingen, zoekers. Wij zeggen 'koningen', maar er staat 'magoi', magiërs, mensen die verder kijken dan het nieuws van vandaag; mensen die niet naar de ogen kijken van de machtigen, maar omhoog kijken naar de hemel, die duizelingwekkende hemel, met ons zonnestelsel, de melkweg, die grenzeloze werkelijkheid, die ons nederig maakt, die wij bij gebrek aan een beter woord 'heelal' noemen. Die magiërs uit het oosten, waar de zon opgaat, zien in die oneindige verte een ster, waarop zij hun zinnen zetten, waarop zij hun weg, hun reis plannen. Zij oriënteren zich niet op de sterren van deze wereld, de koning, de hogepriester, de influencers, maar op dat licht aan de hemel. Dan ben je toch wel een beetje raar en wereldvreemd, dat zij dat deden en dat wij dat doen? Of ligt het misschien toch een slag anders?

Overigens gaan zij wel te rade bij de machtigen in Jeruzalem. Daar horen en zien zij niets van de geboorte van een koningskind. Waar moeten zij dan zijn? Zij, met hun argeloze vraag, stichten verwarring in het centrum van de macht. Een geboren koning? Ja, dat is nog best anders dan de zetbaas, Herodes, die er nu koning is. Die is zeker niet als koning geboren, die is tot koning gebombardéerd, Zijn troon staat niet erg stabiel. Zijn hofhouding is misschien indrukwekkend maar hij heeft niets te zeggen. Elders trekt de ware leider aan de touwtjes. Uiteindelijk moeten de schriftgeleerden er aan te pas komen. Je vindt de weg pas als je de Schrift opent er ernaar luistert, anders dwaal je maar wat rond en zoek je op niks af. De Heilige Schrift wijst niet naar het hooggeplaatste Jeruzalem maar naar het nederige Bethlehem, stad van herders, stad van de herder David. Daar openbaart God zich aan de wereld.

Meteen begint het gemanipuleer. De machtspoliticus Herodes, die zich zal ontpoppen tot kindermoordenaar, probeert de vreemdelingen, de magiërs, deze koninklijke mensen voor zijn karretje te spannen, om zich van het Kind te kunnen ontdoen, zo snel mogelijk een einde te maken aan deze hoop voor de herders en het gewone volk. Maar opnieuw laten de magiërs hun wijsheid zien. Zij luistern naar hun droom en keren langs een andere weg naar huis terug.

In het hart van het prachtige verhaal van Openbaring des Heren, Driekoningen, staat de aanbidding. De magiërs, de wijzen gaan door de knieën. Het woord dat gebruikt wordt voor het hulde brengen betekent: eer die je alleen maar brengt aan God. Zij zien door de nederige omstandigheden van de stal van Bethlehem heen, zij zien God aan het werk in deze geboorte, in dit Kind. De ster wees hen de weg. Mensen houden van sterren, van supersterren vooral, die duizelingwekkende hoogten bereiken. Zelfs Jezus heeft in onze tijden zich die titel moeten laten welgefallen: Jesus Christ Superstar. Mooi hoor. Als je maar weet dat je niet te lang naar omhoog moet kijken, maar naar de aarde, waarop deze Star is Born, te midden van gewone mensen, herders, mensen die weten te hopen tegen alle armoede in.

Mogen ook wij in deze wereld, waarin Herodes met zijn bloedige machtspolitiek steeds weer tot leven komt, de droom serieus nemen, de Heilige Schrift lezen en ernaar handelen, ons door Herodes niet laten ringeloren en de hoop bewaren, door de knieën gaan voor de Heer. Totdat wij met Hem mogen opstaan tot nieuw en eeuwig leven. Amen.

pastoor Nico van der Peet